

ΦΙΛΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

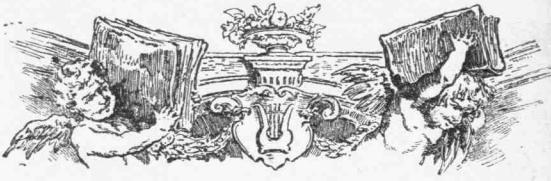
Ἄγαπητέ μου,

Ἡ Ἀνδρούλα δὲν ἔκεισεν ἀκόμα πέντε χρόνια. Καὶ ἔχει μέσα της κόσμου ὅλοκληρον· καὶ ὁ κόσμος αὐτὸς εἶνε τὸ παθρέπτισμα τοῦ ἄλλου κόσμου ποὺ ἔστρωγεται γύρω της. Ἁ! τί μικρὸς καὶ τί παράξενος παθεφτάκης εἶνε ὁ νοῦς τῆς Ἀνδρούλας! Πώς τὰ δεῖχνει δῆλα τὰ πράγματα μικρούμενα καὶ ενγεινά, καλά καὶ γλυκά, δῆλα φωτισμένον ἀπὸ τὸ ἴδιο φῶς, δῆλα χρυμένα στὸ ἴδιο τὸ πελούπι, δῆλα μὲ τὸ ἴδιο τὸ ἀνάστημα, δῆλα μὲ φυγήν ἀθώα καὶ μὲ ἡσήσαντα καὶ μὲ τὸ ἴδιο νόημα! Στὸν παθεφτάκην ἀντὸς δὲν ἔχει φτάξεις ἔνα πούπολον ἀπὸ ἔνα πανόρμοντι, τὴν Ἀφροδίτη τῆς Μήλου ἀπὸ μιὰ κούπλα. Ἀλλή φορὰ θὰ σοὺ ἀφαδιάσων ἔνα πρὸς ἔνα τὰ πλούτη ποὺ μετατόνον τὸν κόσμο τῆς Ἀνδρούλας. Όταν εἰμαι μεζέν της, εἶμαι ἄλλος ἀνθρώπος. Γιατί, λέγει κάποιον ὁ πλατωνικότατος Σίλλερ, γιατί τὰ παιδιά καὶ τὰ λουλούδια νὰ μᾶς προξενοῦν τόση εὐχαρίστηση; Ἀφροδίτη, λέγει, ποὺ μᾶς κάνει τόσο νὰ τάγαποῦμε δὲν εἶνε ἡ ἀπλαστή χάρη τους, δὲν εἶνε ἡ ἀδυναμία τους, εἶνε γιατί μπροστά τους μᾶς κυριεύει τὸ γλυκύτατον αἰσθημα μᾶς περασμένης χωῆς καὶ μᾶς χωῆς μελλούσης... Σὰ νὰ θέληγε νὰ μᾶς πὴ ὁ φιλόσοφος ποιητὴς πῶς αὐτὸς εἶνε ὁ προσωπισμὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου ὅπως ημαστε μὰ φοράν ἀγνοὶ σὰν τὰ παιδιά καὶ σὰν τὰ λουλούδια, νὰ ἔστανται οὐρανούμοντες! ἔτσι μιὰν ἡμέρα: σ' ἔναν παραδεισού δικαιούντης ἀγροὶ καὶ μοσχομύριστοι σὰν τὰ λουλούδια καὶ σὰν τὰ παιδιά!

Εἶναι ἀλήθεια πῶς ὁ ταπεινός μου νοῦς δὲ μπορεῖ νὰ ὑψωθῇ σὲ τέτοια σφαίρα διεριφάνταστη, σὰν ἐκείνη ποὺ τραβοῦνται ἔποπτα τὸ Σίλλερ. Τὴν ἀγαπᾶ τὴν Ἀνδρούλα γιατὶ εἶνε τόσο νόστιμη καὶ τόσο νόστιμα τὰ λέκια τὰ λογάνια τῆς! Γιὰ δύσα βλέπει μπροστά της, ἡ βουνά εἶνε ἡ μυρμήγια, γιὰ δύσα φωτᾶς ὅλο φωτᾶ κι ὅλο μαθαίνει. Τὸ μανάλο τοῦ μικροῦ παιδιού εἶνε σὰν τὸ στομάκι τοῦ ἀνθρώπου ποὺ παίρνει ἀπόν τον νετερό, ἀπὸ δυνατήν ἀρρώστιαν ὅλη νὰ τῷ φέρει οὐλέι καὶ ποτὲ δὲ ζορταίνει. Προσχέτε τὴν εἰλά μαζί μον στὸν περίπατον. Ἀγάντια μας εἴλεσε τὴν Ἀκρόπολή τὴν ἔρει τὴν Ἀκρόπολην μὰ ἔτσα ποὺ ἔδινοιξε τὸν Παρθενώνα κι ἥθελε νὰ τῆς πᾶ γιὰ τὸν Παρθενώνα! (τόνε λέι μάλιστα, μὲ τὴν παιδιακίσια γλώσσα της, Παρθενώνας καὶ μὴ νομίστε πῶς διάβασε τὸ «Τοξίδι» τοῦ π. Ψυχάρη ἔτσι τὴν ἔμαθε νὰ τὸ λέγῃ ἡ δασκαλάτη της ἡ Φύσις· ἀλλο σχολεῖο δὲν ἔμαθήτε φεύγειν ἀκόμα). Καὶ τὸ νὰ τῆς πῶ γιὰ τὸν Παρθενώνα! μαζήμου ἀρχαιολογίας δὲ μποροῦσα νὰ τῆς κάμω, μήτε νὰ ἔχειθε σὲ νῦνον. Καὶ τῆς εἶπα λοιπὸν πῶς ἥταν ἔνα μεγάλο καὶ ὠραιότατο παλάτι, καλλίτερο ἀπὸ τὸ βασιλικό· καὶ τὸ παλάτι αὐτὸν τὸ γηρούμενον ἔνας σειριός, σὰν τὸ Ζανυθινὸ σειριό, καὶ τόρα στέκει ἔτσι μισχαλασμένο· καὶ τὸ παλάτι κι ὁ σειριός ἔγιναν πολλὰ χρόνια προτοῦ νὰ τῆνε στελλή ὁ Θεός στὴ μαμά της. Κι ἀφοῦ μ' ἀκούσεις μὲ προσοχῆ καὶ μὲ τὰ μάτια της ὀλάροιχτα, κοντήσεις τὸ πεφαλάκι της καὶ εἶπε: — Τί ποῦμα ποὺ γεννήθηκα ἔτσι ἀργά! ἔπειτε νὰ γεννήθη προτήτερα γιὰ νὰ τὸ ἴδω τὸ ὀφελό τὸ παλάτι προτοῦ νὰ τὸ καλάσση ὁ σειριός! τί ποῦμα! — Τῆς Ἀνδρούλας ὁ συλλογισμὸς μ' ἔκαμε νὰ μένω πολλὴν ὅφε συντομεύσων. Τὸ παιδιάτικο ἔσφυνητό της ἥταν σὰν ἀντίλεσος ἀπὸ βάθη της φυγῆς μιὰν πόσοι τὴν ἔκαμεν, πόσοι ἀνθρώποι καὶ πόσοι λαοὶ μὲ μεγάλες γρήματα καὶ μὲ περίσσιαν ἀταχία. Πόσοι ἀφοῦ τοῦ πακού ἔζησαν καὶ μεγάλωσαν κι ἀγωνίστηκαν μ' ἔνα θεῖον ὄντεο τοῦ περασμένου πατέρου, ἔπειται ἀποκριώμενοι· καὶ τοὺς μὲ τὴν ἀπελπισμένους, χωρὶς νὰ κατορθώσουν νὰ δώσουν σάρκαν ἀνθρωπινή στὸ θεῖον ὄντεο τους, ἀνθρώποι καὶ λεοὶ, δοφοὶ γιὰ νὰ συνλογίζωνται κι ἀδύνατοι γιὰ νὰ κατορθώσουν κατά· καὶ δὲν ηδραν γιὰ νὰ ἔχεσσον τὸν πόνο τους παρὰ τὰ λόγια αὐτά:

— Τί ποῦμα ποὺ γεννήθηκα ἔτσι ἀργά! ἔπειτε νὰ γεννηθῶ προτήτερα...

Ο ΦΙΛΟΣ ΣΩΤ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά.

Ο Παῦλος Φλά, Γάλλος συγγραφεύς, ἔξεδωκε κριτικὸν δουκίμιον περὶ Βαλζάκ, ἐνῷ μετὰ σπουνίας κριτικῆς διαυγείσας ἀνυλόνται καὶ διευκρινίζονται σε κυριώτεροι τύποι τοῦ συγγραφέως τῆς Ἀνθρωπίνης Κωμῳδίας.

— Φιλολογικαὶ καὶ Καλλιτεχνικαὶ Μελέται ἐπιγράφεται συλλογὴ κριτικῶν ἀρθρῶν ἐκδοθεῖσα ἐν Περιόδιοις ὑπὸ τοῦ κ. Γουσταύου Λαρρουμέ, ἀλλοτε διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς τῶν Καλῶν Τεγχνῶν. Ἐν αὐτῇ διακρίνεται τὸ περὶ τῆς διατάχου καλλιτέχνηδος Ἀδριανῆς Λεκουρέδερ ἀρθρὸν ὃς καὶ τὸ περὶ τοῦ πρίγκηπος Ναπολέοντος.

— Ἐν τῇ Ἐπιθεωρίᾳ σει τῷ νῷ τὸ Κόσμων ἡ γνωστὸς παρ' ἡμῖν συγγραφεὺς Γάστων Δεσπόζης δημοσιεύει σειρὰν ἀρθρῶν ὑπὸ τὸν τίτλον Ἀνά την Τονονιάν. Ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει πρωγματεύεται περὶ τῆς Συμύρης.

— Ήξεδόθη ὁ τέταρτος τόμος τῆς Ιστορίας τοῦ Ισραήλ ὑπὸ Ἐρένεστο Ρενάν, τὸν ὅποιον ἐπεδιώθησε πρὸ τοῦ θανάτου του ὁ συγγραφεὺς.

— Πρόσεδρος τῆς ποδὸς ἀνέγειρε τὴν ἀνδριτάντος εἰς τὸν Εορδίκον Μυρζέ επιτροπῆς ἔξελέγη ὁ Λαρσένιος Ούσσαρι. Τὴν δρεγχαλκίνην πρωτομήν τοῦ συγγραφέως τῶν περιφύλων Scènes de la vie de Bohème θὲ ἔκτεινται ὁ γλύπτης Bouillon.

— Ο διάσημος ἐλληνιστὴς Βαρθολεμαίος Σαΐντ Πλαίρ, ἐν ἡλικίᾳ 88 ἐτῶν, ἔξεδωκε τὸν Α' τόμον τῆς ὑπὸ αὐτοῦ συγγραφείσης Βιογραφίας τοῦ γάλλου φιλοσόφου Βίκτωρος Κουζέν, ἀγγέλλεις δὲ ὅτι θὲ συμπληρώσῃ τοὺς τρεῖς τόμους τοῦ ἔργου τούτου μέχρι τέλους του 1893, δηλαδὴ πρὶν εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἐνενηκοστόν.

Μουσικά.

Οἱ διαγωνισμοὶ τοῦ εὐνόητον ιταλίκη ἐκδότου μουσικῶν Σοντζόνιου, μετὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ συνθέτου τῆς Καβαλερίκης Ρουστικάνας, τοῦ ὅποιού τοῦ μουσικὸν τάλαντον καὶ τὸ μέλλον εἶνε ἀναμφισβήτητον, δὲν παραγγαγον μεγάλα ποάγματα. Τὰ τρία τελευταίων στεφάνητα ἔργα Tristi Nocce, Festa Marina καὶ Don Ræz παρασταθεῖσαν ἐν Βενετίᾳ, παρ' ὀλίγον ἐσυρίθυσαν. Οἱ κοριτσοί, οἱ ἔκτιψιντες τὴν ὑπέροχον ἀξίαν τοῦ Μασκάνη, ἐπιφέρουν δὲ δὲν εἶνε δυνατόν κατ' ἔτος, δι' ὀλίγων γιλιάδων λισσῶν ἰταλικῶν, αἰτίνες ἀποτελοῦν τὸ γέρως τοῦ άγρινος, νὰ ἀνάδειξηνται καὶ μία μουσικὴ μεγαλοφύτα.

— Εν Παρισίοις ἐπὶ τὴν Βαλζάκην. Ἐν τῇ Γαλλικῇ μητροπόλει ἔπαιπε τέλος ὁ πατριωτισμὸς ἐπεμβάτινων ἀκαίρων εἰς τὴν Τέγχνης. ἡ δὲ επιγνώμη τοῦ βιογραφικοῦ τούτου αριστούργηματος ὑπῆρξεν ὄμοια τῆς τοῦ Λόρεγκριν. Τώρα μελετάται· ἡ προσεγγής παράστασις τοῦ Τρίσταν καὶ τῶν Ρεφωδῶν τῆς Νυρεμβέργης.

Θεατρικά.

Ἐν τῷ θεάτρῳ τῷ Bouffes-Parisiens παρεστάθη πεντάπτυχον συμβολικὸν δρᾶμα Πελίας καὶ Μελισάνδρη τοῦ νεκροῦ βέλγου ποιητοῦ Maeterlinck, τὸν ὅποιον οἱ θυματταί του πακούλασσον νέον Σαζέπηρ. Τὸ δρᾶμα ἐκρίθη σκοτεινὸν καὶ ἀκατάληπτον, μεθ' ὅλην τὴν τεχνικὴν ἐπιτυχίαν τῆς παραστάσεως.

— Ο ὑπὸ τοῦ κ. π. Βαντόπουλον, Αλεξανδρίην καὶ Καρδούλαληγα θίασος ἔγραψει προσεγγῶς τῶν παραστάτων τοῦ διὰ νέον ἀνεκδότου ἔργου ἐν τῷ νεοκτίστω οπαθριώφ θεάτρῳ Τσόχα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου.